BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Kanonudvalgets rapport 2025

Revidering af den litterære kanon for danskfaget på de gymnasiale uddannelser

Indhold

Forord **4**
En ny litterær kanon **5**
Udvalgets sammensætning og kommissorium **6**
Kanon før og nu **7**
Kanonudvalgets arbejdsproces og udvælgelse af forfattere **8**
Den obligatoriske liste **10**
Bruttolisten **12**
Afsluttende bemærkninger **14**

Forord

Da den litterære kanon for danskfaget på de gymnasiale uddannelser blev indført i 2004, var ambitionen at give eleverne et fælles udgangspunkt ved at lade dem læse centrale danske forfatterskaber. Meget har ændret sig siden i skolen, i samfundet og i den litterære offentlighed. Derfor besluttede børne- og undervisningsministeren i foråret 2025 at nedsætte et nyt kanonudvalg med det formål at revidere den eksisterende kanon for de gymnasiale uddannelser fra 2004.

Det fremgår af udvalgets kommissorium, at denne reviderede kanon, Kanon 2025, skal give eleverne mulighed for at se Danmark fra flere forskellige perspektiver end tidligere, idet Kanon 2025 skal rumme flere kvindelige forfattere og forfattere fra Færøerne og Grønland. Det nordiske perspektiv skal desuden fremgå tydeligere end i den foregående kanon fra 2004.

Udvalget har derfor arbejdet med at skabe en kanon, der præsenterer danske gymnasieelever for en flerhed af litterære perspektiver fra både mænds og kvinders digtning og fra stemmer fra hele rigsfællesskabet og Norden. Desuden har udvalget tilstræbt at sikre en litterær bredde, der viser kunstnerisk kvalitet fra forskellige perioder, genrer og perspektiver.

Resultatet er Kanon 2025, hvis mål er at skabe en fleksibel og tidssvarende ramme for arbejdet med litteratur i danskfaget til gavn for både elever og lærere. Det har været vigtigt for udvalget at give elever og lærere større frihed til at vælge blandt flere mulige kanonforfattere.

Jeg vil gerne takke udvalgets medlemmer for et grundigt, reflekteret og engageret arbejde og Børne- og Undervisningsministeriet for at stille en vigtig og relevant opgave. Tak til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet for god og dygtig sekretariatsbetjening. Med denne rapport håber vi at bidrage til en tidssvarende og styrket litteraturundervisning i gymnasiet.

På vegne af udvalget

Anne-Marie Mai

Udvalgsleder for Kanonudvalget 2025

En ny litterær kanon

Kanonudvalget præsenterer hermed Kanon 2025 for danskfaget i gymnasiet med en styrket repræsentation af litteraturens kvinder og med forfattere fra rigsfællesskabet og Norden. Udvalget fremlægger i rapporten, i overensstemmelse med kommissoriet, dels en obligatorisk liste på syv forfattere, som skal læses på alle gymnasiale danskhold, dels en bruttoliste med 30 forfattere og genrekategorier, hvoraf mindst 12 skal læses. De to lister udgør tilsammen danskfagets litterære kanon.

Kanon 2025 er udarbejdet med henblik på at give eleverne sans for litteratur og litterær kvalitet. Med denne kanon sikres eleverne et møde med et bredt spektrum af forfattere, som kan bidrage til både dannelsen og fællesskabet. Her kan de blive fortrolige med en vigtig del af vores kulturarv, og her kan de opleve et fællesskab, som kan være med til at skabe forståelse mellem generationer og forskellige miljøer og livsverdener.

Danskfaget er et kulturbærende og dannende fag i den danske gymnasieskole. Her får eleverne undervisning i sprog, litteratur og medier, som giver dem pejlemærker og idéer i en kompleks og foranderlig verden med mange forskellige indtryk og udfordringer. Litteratur kan fremkalde æstetisk fryd og glæde og som intet andet medie lægge op til fordybelse. Læsning af skønlitterære værker inspirerer til vigtige samtaler og giver eleverne perspektiv, både på deres egen og andres tilværelse. Kanon 2025 repræsenterer en bred vifte af forskellige sociale positioner, så eleverne får mulighed for både at genkende sig selv og få indblik i andres virkelighed.

> *"Jeg vil gerne som en fyr fra Østerbro se, hvordan det ser ud på den anden side af broerne."*
>
> Deltager på møde med elever og studerende i maj 2025.

Litteraturundervisningen i danskfaget giver eleverne et udgangspunkt for at diskutere tilværelsens grundspørgsmål om liv, død, tro og kærlighed. Danskfaget skærper også elevernes indlevelsesevne og styrker deres sprogfornemmelse og analytiske evner. De litterære tekster danner således grundlag for eksistentielle overvejelser og samfundsrelaterede diskussioner og er med til at fremme elevernes evne til at tænke kritisk og forstå sig selv som borgere i en omskiftelig tid.

Udvalget fremlægger i rapporten:

- en obligatorisk liste med syv forfattere, som skal læses på alle gymnasiale danskhold.
- en bruttoliste med 30 forfattere og genrer, hvoraf minimum 12 skal læses.

Kanon er ikke et danmarksmesterskab i litteratur, og lærere og elever får behov for at arbejde med andre forfattere end de kanoniserede, hvis de skal opfylde kravene til undervisningen. Kanonudvalget håber med Kanon 2025, at både undervisere og elever får styrket mulighed for såvel spejling og repræsentation som indblik i andres verdener. Litteraturen kan bygge bro mellem mennesker og mellem tider og steder.

Det er udvalgets forhåbning, at Kanon 2025 også vil få betydning uden for undervisnings-sammenhænge og bidrage til vores forståelse af os som nation. Kanon 2025 kan også uden for landets grænser være med til at gøre opmærksom på rigsfællesskabets og den nordiske litteraturs kvalitet og mangfoldighed, fra gamle genrer som sagaer, sagn, kvad og folkeviser frem til i dag.

> *"Det er vigtigt at have noget, man kan spejle sig i – det kan være en kulturel baggrund, men det kan også være et livsstadie, som man kan genkende."*
>
> Deltager på møde med elever og studerende i maj 2025.

Udvalgets sammensætning og kommissorium

Kanonudvalget har haft følgende sammensætning:

• Udvalgets leder: Anne-Marie Mai, professor i nordisk litteratur, Chair of Danish Institute for Advanced Studies, Syddansk Universitet

• Anne Sophia Hermansen, kulturkommentator på Weekendavisen

• Ditte Eberth Timmermann, lektor i dansk, læsevejleder og bestyrelsesmedlem i Dansklærerforeningens sektion for hhx, htx, eux og eud

• Erik Skyum-Nielsen, lektor emeritus i dansk litteratur ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, litteraturkritiker ved Dagbladet Information

• Johannes Riis, forlægger og tidligere litterær direktør på Gyldendal

• Lotte Prætorius, lektor i dansk og forperson for Dansklærerforeningens sektion for stx og hf

• Lise Vandborg, redaktør, Bibliotekernes Nationale Redaktion, Det Digitale Folkebibliotek

• Lasse Horne Kjældgaard, direktør i Carlsbergfondet og professor i dansk litteratur

• Simona Zetterberg-Nielsen, lektor, Nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

• Stefan Kjerkegaard, lektor og forfatter, Nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Udvalget er blevet sekretariatsbetjent af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Udvalget har i kommissoriet fået til opgave at: " *(…) udarbejde en obligatorisk liste og en bruttoliste. Udvalget skal udvælge ca. 6-8 danske forfatterskaber, gerne knyttet til forskellige fremtrædende litterære perioder og genrer, som alle elever skal møde i danskfaget. Herudover skal udvalget udvælge 25-30 danske og nordiske forfatterskaber, herunder fra Grønland, Færøerne, Sverige og Norge til en bruttoliste. Den enkelte lærer skal fra bruttolisten vælge minimum 12 af forfatterne, som skal læses i faget. Udvidelsen skal medføre, at kanonlisten får en mere ligelig kønslig repræsentation, end tilfældet er i dag. Forslaget til revideret kanonliste skal være tilpasset danskfagets obligatoriske kernestof på stx, hf, hhx og htx."*

Udvalgets arbejde skal ses i forlængelse af "Dansk litteraturs kanon" (Undervisningsministeriet, 1994) og kanonudvalgets rapport, "Dansk litteraturs kanon" (Undervisningsministeriet, 2004). Udvalgets rapport forventes at have et omfang på 10-15 sider."

Udvalgets arbejde blev igangsat i marts 2025, og udvalget afrapporterede til børne- og undervisningsministeren i september 2025. Det forventes, at læreplansændringerne og den opdaterede kanon kan træde i kraft fra og med skoleåret 2026-2027.

Kanon før og nu

Den seneste litterære kanon for gymnasiet, som udkom i 2004 og trådte i kraft i 2005, bestod af en fælles liste for folkeskole og gymnasium. Med folkeskolereformen i 2014 blev kanonlisten for folkeskolen justeret, mens de gymnasiale uddannelsers kanon forblev uændret. Frem til i dag har listen bestået af 14 obligatoriske forfattere og genren folkeviser. Tilbage i 2004 var der kritik af kanonens manglende flerstemmighed og repræsentation af kvinder, idet kun én kvinde, Karen Blixen, stod på listen.

Fra 1940'erne og frem til 1970'erne bestod kanonisk litteratur primært af uformelle lister, der opstod i kraft af de antologier, som dansklærerne benyttede i undervisningen. Antologierne afspejlede en uudtalt konsensus om, hvad der var god litteratur, men uden debat om de udvalgte forfattere og tekster. Danskundervisningen var centreret om litteraturen og litteraturhistorien. Eleverne blev opfattet som modtagere frem for deltagere, og de skulle kun i mindre grad selv fortolke teksterne.

Fra begyndelsen af 1970'erne blev danskundervisningen tegnet af det udvidede tekstbegreb og den nykritiske tekstanalyse, som fokuserer på værk og læser frem for kontekst og forfatter. 1970'- og 1980'ernes danskundervisning var præget af at være et opgør med antologiernes magt over undervisningens indhold. Undervisningen havde et mere åbent litteratursyn og et mere værkcentreret blik på litteraturen end tidligere tiders biografiske læsninger af forfatterskaber.

I perioden efter 1994 har undervisningen sigtet mod at fremme elevernes aktive deltagelse. Metodiske og didaktiske fornyelser, herunder inddragelsen af nye medier, har suppleret det traditionelle tekstanalytiske fokus i danskundervisningen.

Den første kanonrapport, som gav eksempler på læselister til gymnasiet, blev udgivet i 1994. Lige siden har der været konsensus om, at en kanon for danskundervisningen skal styrke et fælles fundament og elevernes forventninger til, hvad der skal læses.

Kanonudvalgets rapport fra 2004, som indeholder 14 forfattere og en genre, har frem til i dag tegnet den litterære kanon for gymnasiet. I 2004-rapporten hedder det om kanonbegrebet: "*En kanon må nødvendigvis være udtryk for en selektion, en prioritering. Men den er ikke en eksklusion. Den er derimod en invitation til en diskussion og afklaring af, hvad der på et givet tidspunkt forekommer særlig værdifuldt – ikke en afvisning af, at der findes andet, som også er værdifuldt.*"

Udvalget bag Kanon 2025 tilslutter sig det tidligere udvalgs idé om kanon som en invitation til diskussion. I den forbindelse har udvalget haft en erklæret ambition om at skabe en mere balanceret repræsentation af kønnene og give plads til rigsfællesskabets og Nordens kanoniske litteratur.

Kanonudvalgets arbejdsproces og udvælgelse af forfattere

I perioden fra marts til august 2025 er der afholdt fem heldagsmøder i kanonudvalget. Udvalget har fra begyndelsen lagt vægt på at skabe en fælles forståelse af kommissoriet. Det er blevet drøftet, hvordan den nuværende kanon fungerer i undervisningssammenhænge, og udvalget har fået inspiration fra to eksterne oplægsholdere: professor Jakob Stougaard-Nielsen (University College London, Storbritannien), som har givet indblik i den aktuelle internationale forskning i nordisk litteratur, og professor Mads Rosendahl Thomsen (forperson for Bogpanelet, Kulturministeriet) som har holdt oplæg om undersøgelser af unges læsevaner.

> *"Litteratur kan være den smukkeste og mest rørende sprogkunst."*
>
> Deltager på møde med elever og studerende i maj 2025.

Perspektiver fra elever og studerende

Sideløbende med udvalgets møder blev der afholdt to møder med elever og studerende. Til møderne var indbudt en gruppe af elever fra alle de ungdomsuddannelser, som vil blive berørt af Kanon 2025 (stx, hf, htx, hhx, eux). Danskstuderende fra alle fem danske universiteter med danskstudier og elever fra Grønland og Færøerne deltog også. Deltagerne var udvalgt af Børne- og Undervisningsministeriet gennem fagkonsulenternes netværk af gymnasielærere. Disse møder har givet udvalget indsigt i unges erfaringer med litteraturlæsningen. Udvalget er blevet opfordret til at vælge forfattere, som kan fremme læselysten og give mulighed for tværgående tematiske læsninger. Kunstnerisk kvalitet, humor samt indsigt og indlevelse i forskellige livsverdner blev vægtet højt af elever og studerende.

> *"Humor betyder også meget, og det absurde og sjove. Det kan hjælpe med ældre tekster, hvis man fremhæver humoren."*
>
> Deltager på møde med elever og studerende i maj 2025.

Eleverne og de studerende har også fremhævet over for udvalget, at nulevende forfattere kan bruges som en indgang til den ældre litteratur. Det blev bemærket, at kanonlisten fra 2004 mangler repræsentation af multikulturelle erfaringer i Danmark og af litteratur fra Grønland og Færøerne. På møderne medvirkede også forfatterne Anna Juul og Jens Blendstrup, der fortalte om, hvordan kanonforfattere har inspireret dem.

> *"Man kan bruge den nyere litteratur som rampe ind i den ældre."*
>
> Deltager på møde med elever og studerende i maj 2025.

Perspektiver fra organisationer og foreninger

Udvalget har også holdt et møde med elev-, lærer- og lederorganisationer i den gymnasiale sektor og med forfatterforeninger fra Danmark og Grønland. Disse interessenter har bidraget med vigtige perspektiver i udvalgets arbejde. Her er udvalget blevet rådet til at vælge forfattere, der giver plads til både leg og fordybelse. Desuden at der skal skabes balance mellem fortid og nutid, og at man skal holde fast i de mere krævende forfatterskaber. En vigtig pointe fra disse møder har også været, at møder med nulevende forfattere fremmer læselysten.

> *"Kanon ikke må blive en 'glemselsliste' eller et hækkeløb af navne."*
>
> Deltager på interessentgruppemøde i maj 2025.

Grundlaget for udvalgets beslutninger

De indspil, udvalget har modtaget på de forskellige møder, er medtaget i udvalgets arbejde og har været en del af grundlaget for udvalgets beslutninger. Udvalgets arbejdsformer har vekslet mellem hjemmeopgaver, plenumdiskussioner, gruppediskussioner, fælles vurderinger af forfatterne og retningsgivende afstemninger. Det har været vigtigt for udvalget at sikre, at medlemmernes forskellige kompetencer blev brugt aktivt, og at diskussionen om forfatternavne til Kanon 2025 blev holdt åben, så alle relevante tanker og idéer kunne komme på bordet og indgå i diskussionen. Følgende kriterier er anvendt i udvælgelsen af forfatternavne:

- Kunstnerisk kvalitet
- Historisk betydning og bredde
- Undervisningspotentiale
- Genrepotentiale
- International betydning
- Autenticitet

Udvalgets arbejde har formet sig som en demokratisk, lyttende og kompromissøgende proces. I processen har udvalget fastholdt en åbenhed over for tvivl og nye erkendelser ud fra et ønske om at nå til et resultat, som alle medlemmerne kan stå inde for.

Op til udvælgelsen af forfattere til de endelige lister har udvalget besluttet ikke at medtage nulevende forfattere, idet disse forfatterskaber ikke kan anses for afsluttede.

> *"Man giver kanonforfatteren den tillid, at han/hun har skrevet noget godt. Man stoler på, at det værk er godt."*
>
> Deltager på møde med elever og studerende i maj 2025.

Der har været en løbende afvejning af Kanon 2025's kønsmæssige balance, jf. kommissoriet. Desuden har det været vigtigt for udvalget, at Kanon 2025 kan vise litteraturens flerstemmighed og pege på kanonrelevant litteratur fra rigsfællesskabet og Norden.

Hvad angår det didaktiske potentiale, har udvalget overvejet, hvordan en forfatter eksempelvis kan fungere som indgang til en bestemt periode, et tema eller en litterær tendens. Derudover er flere af forfatterne og deres tekster, tematikker og sproglige tilgængelighed blevet diskuteret i forhold til de unges læselyst.

Den obligatoriske liste

De syv forfattere på den obligatoriske liste er tænkt som byggesten i undervisningen, og de kan tematisk og historisk forbindes med mange andre forfatterskaber. Udvalget har valgt følgende syv forfattere til den obligatoriske liste:

1. Ludvig Holberg (1684-1754)
2. H. C. Andersen (1805-1875)
3. Søren Kierkegaard (1813-1855)
4. Henrik Pontoppidan (1857-1943)
5. Karen Blixen (1885-1962)
6. Tove Ditlevsen (1917-1976)
7. Inger Christensen (1935-2009)

LUDVIG HOLBERG (1684–1754)
"Folk i Herredet siger vel, at Jeppe drikker, men de siger ikke, hvorfor Jeppe drikker".

Holberg er oplysningens tænker, og med ham begynder den danske fiktionslitteraturs historie. Forfatterskabet er del af den fælles norsk-danske kulturarv og foregriber moderne debatter om styreformer, kønsroller og forholdet mellem videnskab og religion. Holberg er pioner, både hvad angår dramatik og prosa. Hans visdom, evne til at tænke, hans humor og selvindsigt gør ham moderne, og han bruger sit vid og sin skarpe kritiske sans til at håndtere menneskelig dårskab, autoritetstro og selvhøjtidelighed. Han har præget sproget og skabt scener, der er blevet kulturarv, som når Jeppe i baronens seng spørger, om han drømmer eller er vågen.

H.C. ANDERSEN (1805–1875)
"*... svulm Hierte saa du sprænges! - Ha, svulstig Nar!*".

H.C. Andersen er en af verdenslitteraturens største forfattere på højde med William Shakespeare og Franz Kafka. Hans sans for det danske sprog er uovertruffen. Det er især hans eventyr, der har gjort ham kendt verden over, men forfatterskabet omfatter stort set alle genrer: romaner, digte, skuespil, selvbiografier og rejseskildringer. Overalt rummer det indsigt, vilde følelser, alvor og en sprælsk humor. Han taler lige ind i vores tid, når han digter om natur, køn, teknologi, magt, misinformation og moral. Hans fremsynethed overrasker gang på gang, og han har meget at sige om længsel efter forvandling og søgen efter identitet.

SØREN KIERKEGAARD (1813–1855)
"*At fortvivle over sig, fortvivlet at ville af med sig selv, er Formelen for al Fortvivlelse*".

Kierkegaards forfatterskab er sprogkunst, hvor form og indhold hænger uløseligt sammen. Han leger med pseudonymer og angriber sine temaer – som tro, eksistens og angst – fra flere perspektiver. Hans stil fornyr filosofien og skaber et dybt personligt, originalt æstetisk univers. Temaerne udvikles via skiftende stemmer, hvis indbyrdes spil engagerer og udfordrer læseren. Alt dette gør Kierkegaard til en uomgængelig figur i dansk litteratur, både som forfatter og filosof. Han er internationalt kendt og anerkendt, og forskere fra hele verden lærer sig dansk for at kunne læse ham på originalsproget.

HENRIK PONTOPPIDAN (1857–1943)
"(...) det arme, forkuede Folk ved sin Havregrød og Vallesøbe, bøjet af Værk, gnavet af Utøj".

Henrik Pontoppidan mestrer både romanen og novellen og finder frem til sin egen på én gang dybt ironiske og mildt solidariske fortællerstemme. Han tegner et nuanceret og sammensat billede af Danmark ved overgangen fra 1800- til 1900-tallet, som er præget af den spirende modernitet, opbrud, klasseforskelle og stærke åndelige strømninger. Han skriver med politisk snilde, omtanke og indignation. Pontoppidan interesserer sig for alle samfundslag og bevæger sig frit mellem slot og vrå, by og land, høj og lav. Han karakteriserer sine personer djævelsk præcist, hvilket den tyske forfatter Thomas Mann også beundrede ham for. Man glemmer aldrig hans karaktertegninger.

KAREN BLIXEN (1885–1962)

"*Ikke paa dit Ansigt, men paa din Maske vil jeg kende dig*".

Karen Blixen digter om skæbne og længsel efter frihed. Handlingen i hendes fortællinger udspiller sig som regel i en svunden tid, men tag ikke fejl; hendes menneskesyn er på én gang mytisk og moderne. Værkerne undersøger identitetens grundspørgsmål: "Hvem er jeg?". Hun tematiserer dobbeltheder, hvor mennesker ikke har en fri vilje, men alligevel tager skæbnen i egen hånd. Fortællingerne er ofte båret af både selviscenesættelse, mystik og symbolik, og kvindefrigørelse er et stærkt underliggende tema. Fortællestilen kan virke arkaisk og dybt gådefuld, og hendes prosa har ofte en kompleks flerhed af betydningslag. Hendes verdensberømmelse skyldes hendes evne til at forene idéen om skæbnens tyngde med en suveræn narrativ elegance.

TOVE DITLEVSEN (1917–1976)

"*Mørk er barndommen, og den vånder sig altid som et lille dyr, der er spærret inde i en kælder og glemt*".

Tove Ditlevsen skildrer savn, ensomhed og afhængighed direkte og med nådesløs ærlighed. Hendes forfatterskab kredser om fatal eksistentiel afstand, både mellem forældre og børn og mellem elskende. En sørgmodig, humoristisk og rå tone går igen i hendes værker, der også tematiserer psykisk sygdom og afhængighed, både af kærlighed og rusmidler. Hun skriver ofte selvudleverende og tit om misforholdet mellem den, man burde være, og den, man faktisk er. Hendes sproglige enkelhed åbner tilværelsens dybde, en eksistentiel angst og de største følelser. Hun trodser sin tids litterære normer og bliver forfatter på sin helt egen facon.

INGER CHRISTENSEN (1935–2009):

"Et samfund kan være så stenet
At alt er en eneste blok
Og indbyggermassen så benet
At livet er gået i chok".

Inger Christensen kombinerer sproglig præcision med eksistentielt engagement. Hun forener filosofi, naturvidenskab og litterær tradition i en digtning med både emotionel og intellektuel appel. Hun står fast og vakler samtidig – en vidende og tvivlende digter. Hun skriver eksperimenterende systemdigtning, men ikke af fastlagt type. I hendes lyriske værker er der en stærk fornemmelse for orden, klang og sammenhængen mellem sprog og natur. Hun er klimabevidst og civilisationskritisk, og så får hun dansk sprog til at vise sig fra sin smukkeste side. Mange af os kender de vers, hun har skabt f.eks. "abrikostræerne findes, abrikostræerne findes". Som oplæser havde hun en magisk virkning på sit publikum. Hendes digte binder os sammen gennem ord, der sætter sig i læseren.

Bruttolisten

Ud over den obligatoriske liste med syv forfattere præsenteres her en bruttoliste. Mens den obligatoriske listes forfattere udgør de basale byggesten i litteraturundervisningen, skal der også vælges minimum 12 forfattere og/eller genrekategorier frit fra bruttolisten.

De to lister danner tilsammen danskfagets litteraturkanon, Kanon 2025.

Ifølge kommissoriet skal bruttolisten bestå af 25-30 forfattere. Udvalget har besluttet, at bruttolisten skal indeholde 28 forfatterskaber og to genrekategorier fra Danmark, Grønland, Færøerne, Norge, Sverige, Finland og Island. For at styrke den nordiske dimension har udvalget tilføjet en samlet kategori af mundtlige genrer "rigsfællesskabets mundtlige traditioner", genren islandske sagaer samt to svensksprogede og to norske forfattere.

	Periode	**Forfatter/genre**	**Årstal**
1		Rigsfællesskabets mundtlige traditioner: Folkeviser, folkeeventyr, sagn, myter og kvad fra Danmark, Grønland og Færøerne	
2		Islandske sagaer	1200-1400
3	1600-tallet	Leonora Christina Ulfeldt	1621–1698
4	1600-tallet	Thomas Kingo	1634–1703
5	1700-tallet	Charlotta Dorothea Biehl	1731–1788
6	1700-tallet	Johannes Ewald	1743–1781
7	1800-tallet	Thomasine Gyllembourg	1773–1856
8	1800-tallet	Steen Steensen Blicher	1782–1848
9	1800-tallet	N.F.S. Grundtvig	1783–1872
10	1800-tallet	Henrik Ibsen (norsk)	1828–1906
11	1800-tallet	Mathilde Fibiger	1830–1872
12	1800-tallet	Amalie Skram (norsk)	1846–1905
13	1800-tallet	J.P. Jacobsen	1847–1885
14	1800-1900-tallet	Herman Bang	1857–1912
15	1800-1900-tallet	Selma Lagerlöf (svensk)	1858–1940
16	1900-tallet	Marie Bregendahl	1867–1940
17	1900-tallet	Karin Michaëlis	1872–1950
18	1900-tallet	Johannes V. Jensen	1873–1950
19	1900-tallet	Edith Södergran (finlandssvensk)	1892–1923
20	1900-tallet	Tom Kristensen	1893–1974
21	1900-tallet	William Heinesen (færøsk)	1900–1991
22	1900-tallet	Hans Lynge (grønlandsk)	1906–1988
23	1900-tallet	Peter Seeberg	1925–1999
24	1900-tallet	Klaus Rifbjerg	1931–2015
25	1900-tallet	Vita Andersen	1942–2021
26	1900-tallet	Henrik Nordbrandt	1945–2023
27	1900-tallet	Dan Turèll	1946–1993
28	1900-tallet	Michael Strunge	1958–1986

	Periode	Forfatter/genre	Årstal
29	1900-tallet	Pia Juul	1962–2020
30	2000-tallet	Yahya Hassan	1995–2020

Det er vigtigt for udvalget at understrege, at både den obligatoriske liste og bruttolisten indeholder kanonforfattere. På begge lister er der frihed til at vælge hvilke af de enkelte forfatteres tekster, der skal anvendes i undervisningen. Der er mulighed for at drøfte tekstvalget lærere og elever imellem. Når eleverne har indflydelse på valget af forfattere og tekster, kan det fremme motivation og engagement. Der er ikke noget krav om teksternes længde, og det vil være muligt at fordybe sig i både hele værker, kapitler og uddrag/enkeltdele, og der kan arbejdes med alle genrer, romaner, noveller, digte, dramatik, essays, selvbiografier, breve, dagbøger og artikler.

Afsluttende bemærkninger

I litteraturen møder læseren vidt forskellige verdener på tværs af tid, køn, geografi og sociale forhold. Kanon 2025 giver eleverne mulighed for at spejle og engagere sig i litteraturen via et bredt udsnit af nogle af litteraturhistoriens stærkeste stemmer. Det er udvalgets håb, at Kanon 2025 vil styrke danskfaget, højne læselysten og give nye generationer af elever et godt kendskab til fremragende og fængende litteratur fra vores lange historie.

Den litterære kanon har betydning for alle læseres levende og aktive omgang med litteraturen, hvorfor det giver mening, at den litterære kanon for gymnasiet med mellemrum revideres.

Referencer

Ludvig Holberg: ”Jeppe på Bjerget”, 1722, *ebogs-udgave* 2016, s. 9.

H.C. Andersen*: Dagbøger,* bd1, 1971, 19.9, 1825, s. 3.

Søren Kierkegaard: *Sygdommen til Døden*, *En christelig psychologisk Udvikling til Opbyggelse og Opvækkelse Af ANTI-CLIMACUS*, 1849, s. 136.

Henrik Pontoppidan: "Vandreren", *Fra Hytterne*, anden udgave, 1899. s. 127.

Karen Blixen: "Syndfloden over Nordeney", *Syv Fantastiske Fortællinger*, 1935, 8. udgave, 1988, s. 259.

Tove Ditlevsen: "Barndom", *Det tidlige forår*, 1967,3. udgave, 1971, s. 30.

Inger Christensen: ”Det" i *Samlede digte*, 2022, s. 207.

Kolofon

Kanonudvalgets rapport 2025

Redaktion:
Center for Ungdomsuddannelser i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Layout:
Børne- og Undervisningsministeriet

Publikationen kan ikke bestilles, men den kan hentes på Børne- og Undervisningsministeriet hjemmeside

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til stuk@stukuvm.dk

Udgivet af:
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV.

Børne- og Undervisningsministeriet

September 2025

www.uvm.dk